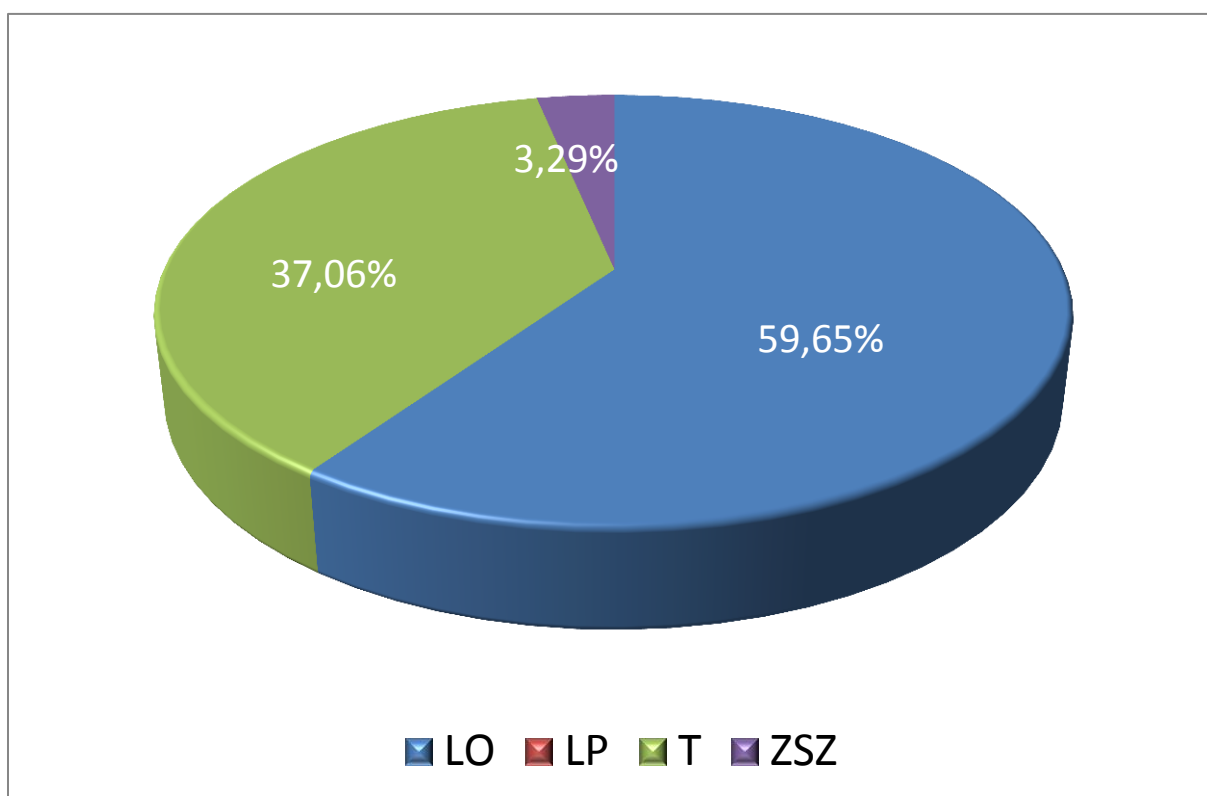

**Potrzeby edukacyjne
młodzieży gimnazjalnej
w zakresie szkolnictwa ponadgimnazjalnego
(omówienie ankiety)**

Referat Edukacji Starostwa Powiatowego w Legionowie już po raz piętnasty przeprowadził przy współpracy z gimnazjami z terenu naszego powiatu, ankietę wśród uczniów klas trzecich na temat ich oczekiwań i potrzeb w zakresie kontynuowania nauki w szkołach ponadgimnazjalnych. Wyniki ankiet są wykorzystywane przez powiat i dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych do planowania odpowiedniej liczby i rodzajów nowo tworzonych klas pierwszych w szkołach prowadzonych przez Powiat Legionowski.

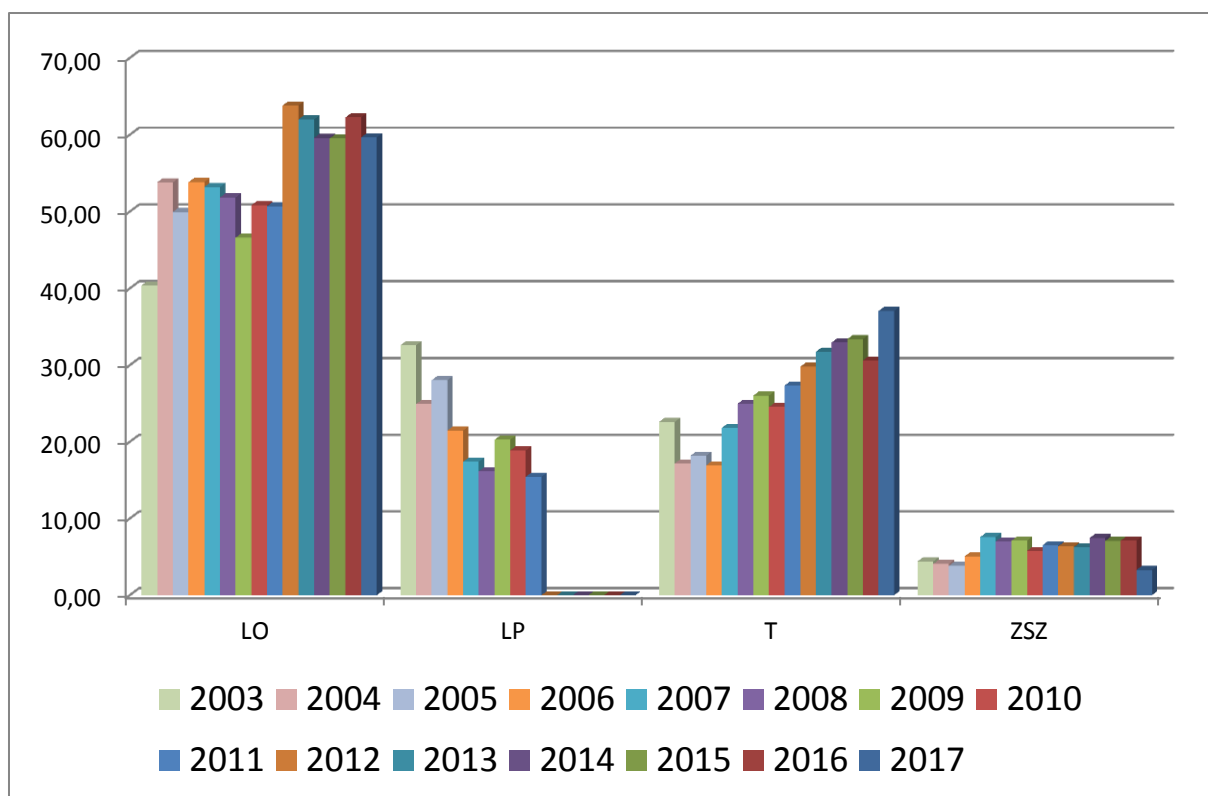
W bieżącym roku na ogólną liczbę 1071 uczniów klas trzecich gimnazjów, ankietę wypełniło 974 uczniów, co stanowi 90,94%. Tym samym należy uznać, że rozkład odpowiedzi na poszczególne pytania jest reprezentatywny dla całej populacji przyszłych absolwentów gimnazjów Powiatu Legionowskiego. Także w poprzednich latach procent uczniów, którzy wzięli udział w ankiecie oscylował od 80 do ponad 90%. Pozwala to uznać, że rozkłady odpowiedzi na poszczególne pytania (treść pytań nie uległa zmianom od 15 lat) wskazują na pewne tendencje charakterystyczne dla młodzieży gimnazjalnej Powiatu Legionowskiego.

Pierwsze pytanie dotyczyło typu szkoły ponadgimnazjalnej, w której młodzież chciałaby kontynuować naukę. Rozkład odpowiedzi na to pytanie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1

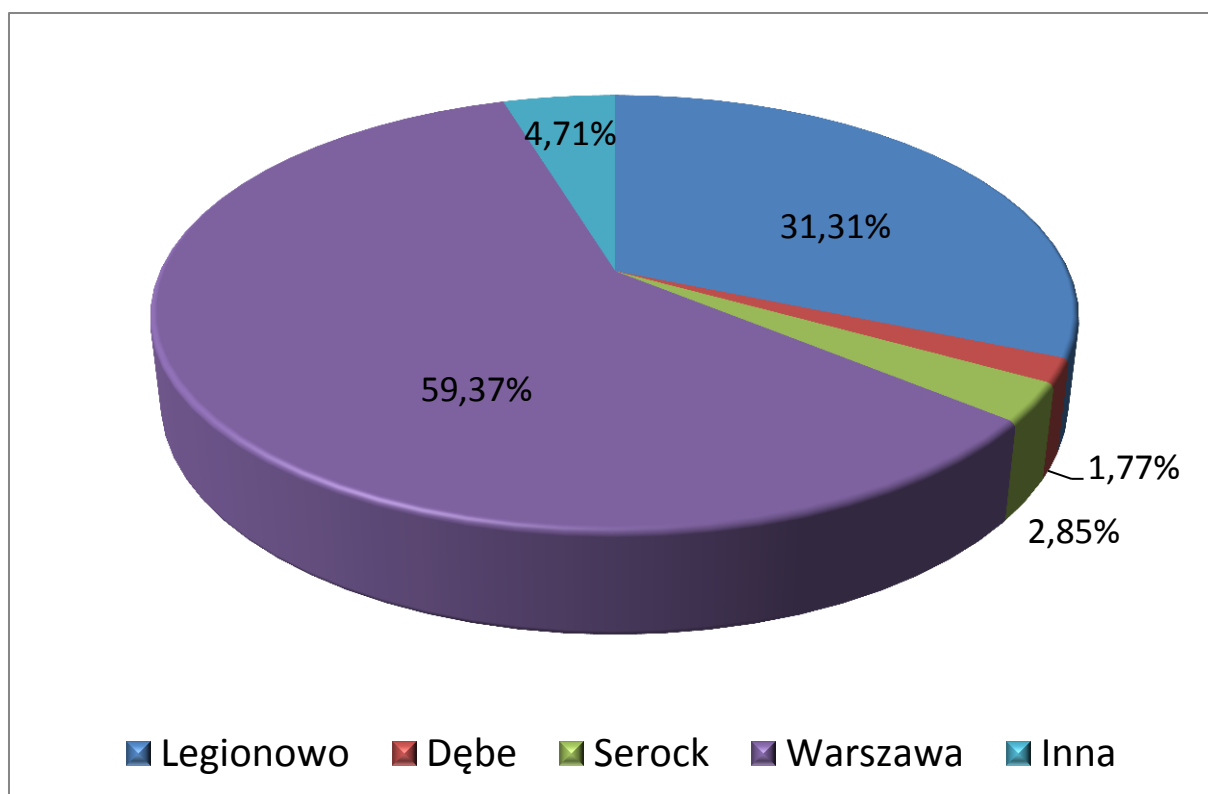
Największą popularnością wśród młodzieży klas trzecich gimnazjów cieszą się licea ogólnokształcące (59,65% wskazań) a najmniejszą zasadnicze szkoły zawodowe (3,29% wskazań). Naukę w technikum chce kontynuować 37,06% wszystkich uczniów gimnazjum. Preferencje młodzieży w zakresie typów szkół ponadgimnazjalnych w zasadzie nie ulegają zmianom od początku prowadzenia przez Referat Edukacji badania ankietowego, co pokazuje wykres nr 2.

Wykres 2

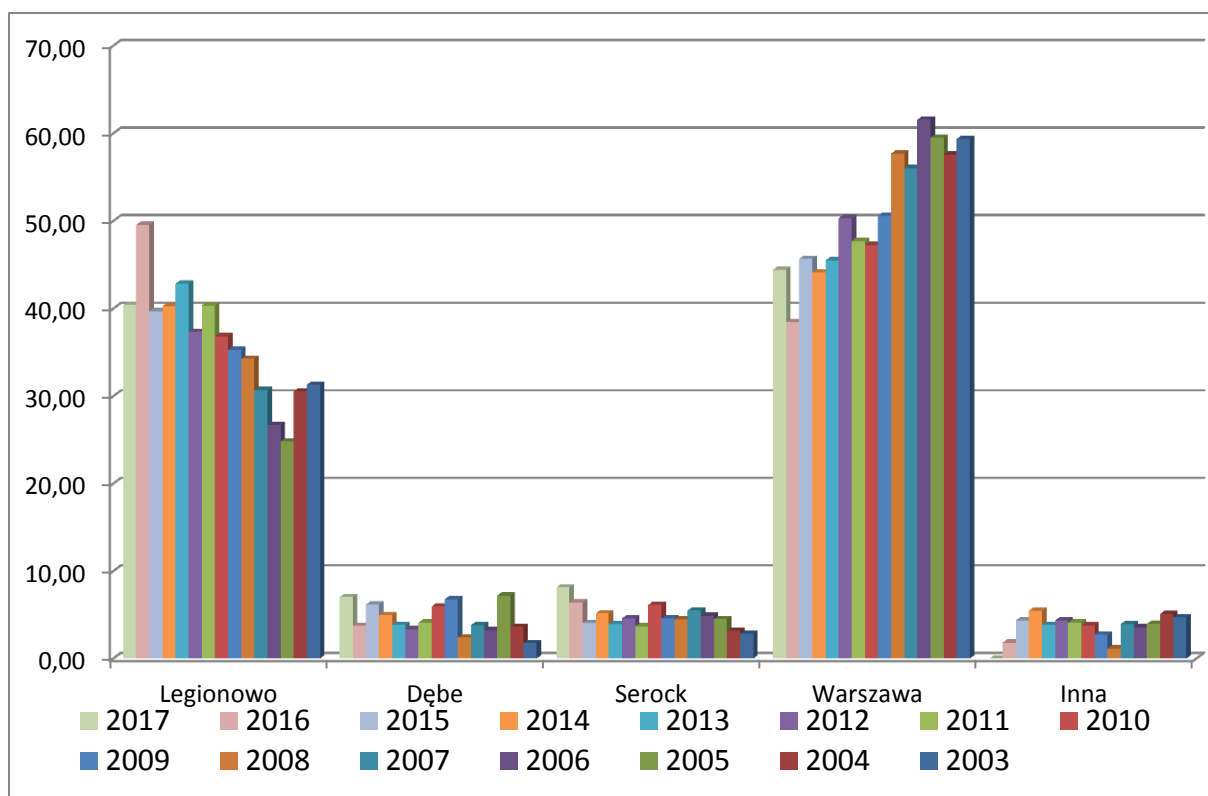
Z powyższych danych wynika niemal niezmienny, bardzo wysoki stopień zainteresowania liceami ogólnokształcącymi i niski zasadniczymi szkołami zawodowymi. Stosunkowo duży wzrost popularności liceów ogólnokształcących w roku 2012 w stosunku do roku 2011 spowodowany był głównie likwidacją w polskim systemie oświaty liceów profilowanych. Wzrost zainteresowania technikami w roku 2017 w stosunku do roku 2016 (o 6,44%) wynika głównie ze spadku zainteresowania zasadniczymi szkołami zawodowymi (spadek o 3,83%), które z dniem 1 września 2017 r. zostaną przekształcone w branżowe szkoły I stopnia. Uogólniając można stwierdzić, że ok. 60% młodzieży gimnazjalnej Powiatu Legionowskiego chce kontynuować naukę w szkołach ogólnokształcących a ok. 40% w szkołach zawodowych. Wskaźnik procentowy młodzieży gimnazjalnej naszego powiatu, która chce kontynuować naukę w liceum, jest o ok. 15% wyższy niż identyczny wskaźnik obejmujący cały kraj (wg danych MEN naukę w liceum ogólnokształcącym w roku 2015 wybrało 45% absolwentów gimnazjów a w szkołach zawodowych – 55%). Tym samym w zakresie swoich preferencji co do typu szkoły ponadgimnazjalnej, młodzież gimnazjalna Powiatu Legionowskiego jest bardziej zbliżona do młodzieży w dużych miastach (najczęściej akademickich) niż do preferencji gimnazjalistów w pozostałych częściach naszego kraju.

Pytanie drugie dotyczyło miejscowości, w której znajduje się wybrana szkoła. Uczniowie mieli do wyboru następujące miejscowości: Legionowo, Warszawa, Dębe (Komornica), Serock, inna niż wyżej wymienione. Rozkład odpowiedzi na to pytanie był następujący:

Wykres 3

Największą popularnością wśród ankietowanych uczniów cieszą się szkoły ponadgimnazjalne zlokalizowane na terenie Warszawy (59,37% wskazań) a w dalszej kolejności w Legionowie (31,31% wskazań), inna miejscowość (4,71% wskazań), Serock (2,85% wskazań) i Dębe (1,77% wskazań). Rozkład odpowiedzi na to pytanie w okresie 15 lat prowadzenia badania przedstawia wykres nr 4. Z powyższego wykresu wynika, że po niemal ciągłym spadku popularność szkół położonych w Legionowie w latach 2003 – 2015 w roku 2016 i 2017 zainteresowanie to ustabilizowało się na poziomie ok. 31%. Szkoły w Serocku i Dębem cieszą się niewielką popularnością, być może dla tego, że są to szkoły niewielkie i raczej o znaczeniu lokalnym. Także zainteresowanie szkołami ponadgimnazjalnymi w Warszawie ustabilizowało się w ciągu ostatnich 6 lat na poziomie ok. 60%.

Wykres 4

Pytanie trzecie dotyczyło preferowanych zawodów, w których może kształcić się młodzież w Technikach. Respondenci mogli dokonać wyboru spośród propozycji 20-tu różnych zawodów.

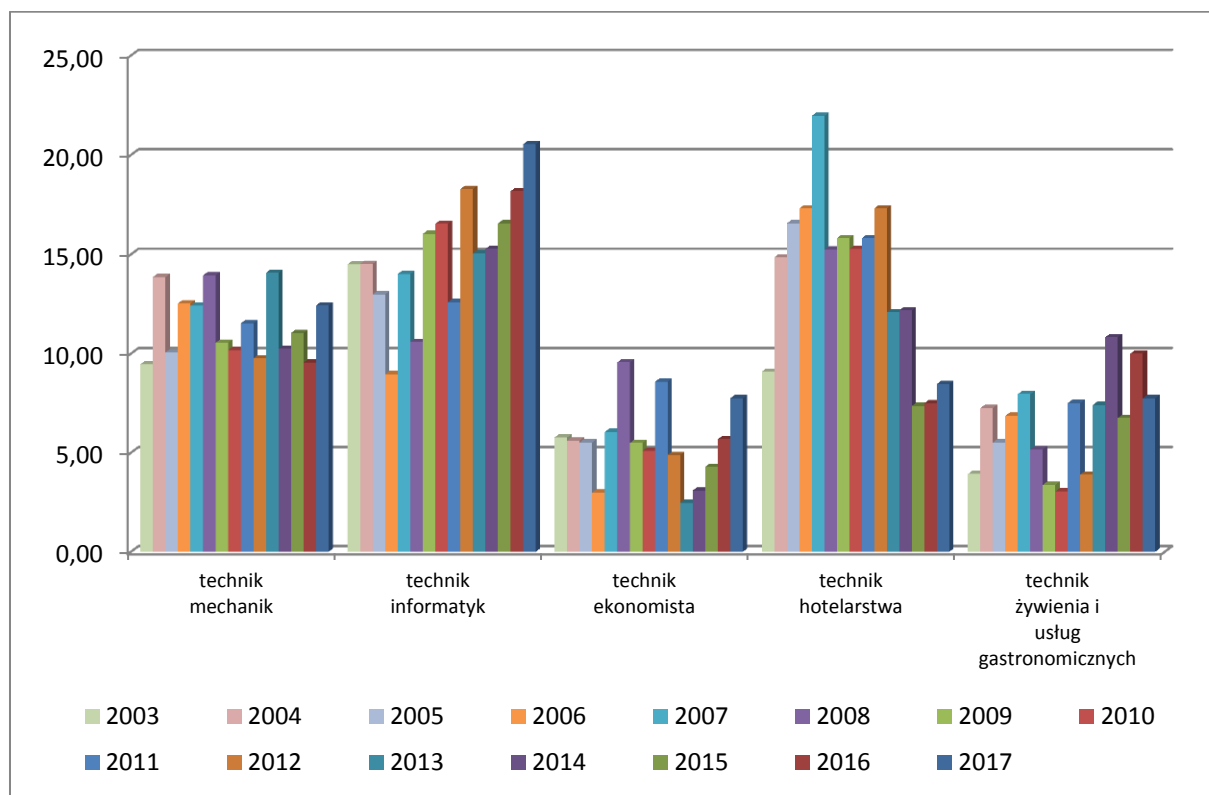
W roku 2017 poszczególne zawody w Technikum uzyskały następujący procent wskazań:

- technik informatyk – 20,54%;
- technik mechanik – 12,43%;
- technik hotelarstwa – 8,47%;
- technik ekonomista – 7,75%;
- technik żywienia i usług gastronomicznych – 7,75%;
- technik architekt – 7,03%;
- technik elektronik – 5,77%;
- technik handlowiec – 4,68%;
- technik logistyk – 4,50%;
- technik eksploatacji portów i terminali – 3,78%;
- technik budownictwa – 3,24%;
- technik technologii żywności – 3,06%;
- technik energetyki odnawialnej – 2,88%;
- technik agrobiznesu – 1,80%;
- technik ogrodnik – 1,62%;
- technik ochrony środowiska – 1,62%;
- technik geodeta – 1,08%;
- technik geolog – 0,90%;
- technik analityk – 0,72%;
- technik drogownictwa – 0,36%.

W ciągu 15 lat przeprowadzania ankiety „popularność” zawodów w technikach wśród uczniów klas trzecich gimnazjów praktycznie nie zmienia się. Niezmiennie do grupy liderów należą zawody techników: informatyków i mechaników. W bieżącym roku do tej grupy dołączył także zawód technika hotelarstwa. Do grupy „outsiderów” niezmiennie od

początku prowadzenia badania należy zawód technika drogownictwa. W bieżącym roku do tej grupy dołączył także zawód technika analityka oraz technika geologa.

Rozkład odpowiedzi na pytanie o „popularność” zawodów w technikach w zawodach najczęściej wskazywanych w ciągu ostatnich 15 lat pokazuje wykres nr 5.

Wykres 5

Pytanie czwarte dotyczyło zawodów, w których kształcić się może młodzież na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dotychczasowa zasadnicza szkoła zawodowa – klasyfikacja zawodów nie uległa zmianie). Gimnazjaliści mogli dokonać wyboru, podobnie jak i do techników, spośród propozycji 20-tu różnych zawodów.

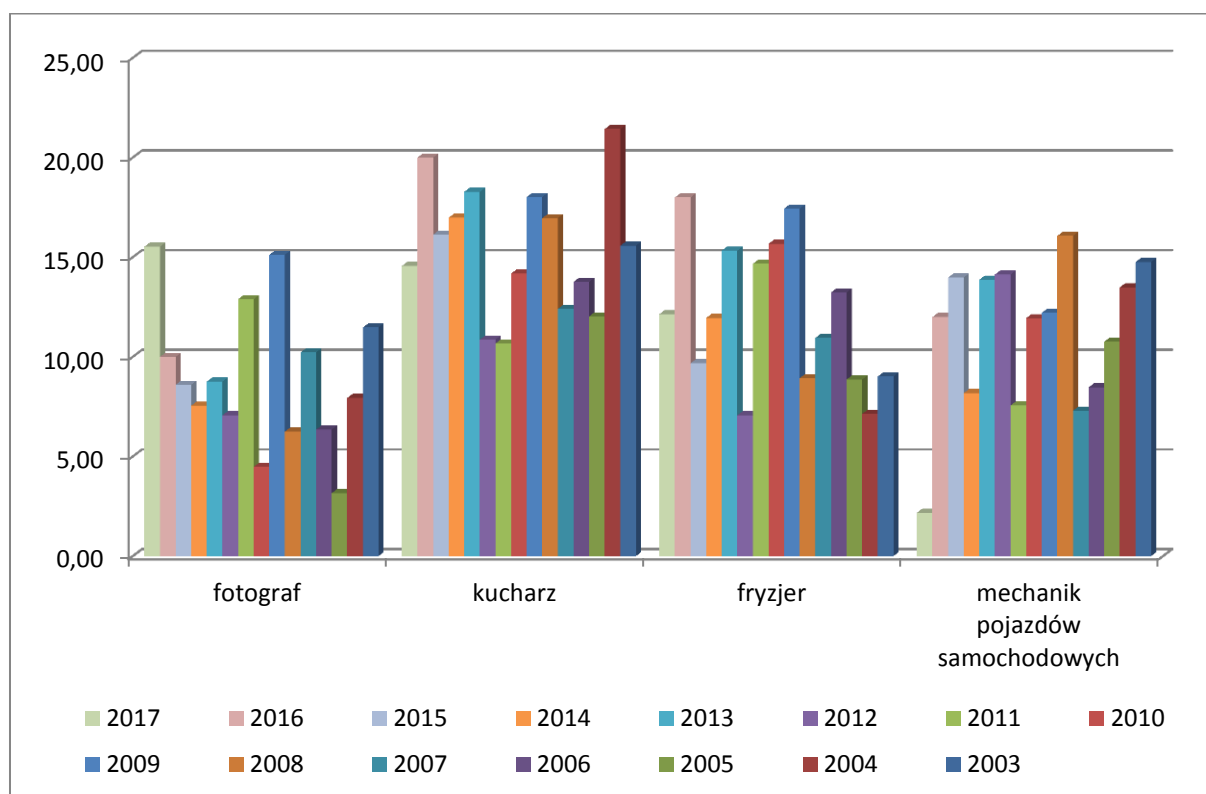
W roku 2017 poszczególne zawody w branżowej szkole I stopnia uzyskały następującą liczbę wskazań:

- inny niż wymieniony – 22,95%;
- kucharz – 15,57%;
- mechanik pojazdów samochodowych – 14,75%;
- fotograf – 11,48%;
- fryzjer – 9,02%;
- cukiernik – 4,92%;
- murarz-tylnkarz – 4,10%;
- rolnik – 3,28%;
- sprzedawca – 2,46%;
- blacharz samochodowy – 2,46%;
- zegarmistrz – 2,46%;
- monter instalacji przemysłowych – 1,64%;
- elektryk – 1,64%;
- wędliniarz – 1,64%;
- malarz – 0,82%;
- piekarz – 0,82%;
- ogrodnik – 0,00%;
- stolarz – 0,00%;

- krawiec – 0,00%;
- optyk mechanicz – 0,00%.

Do grupy zdecydowanych liderów, wskazywanych przez młodzież od 15 lat należy zaliczyć: kucharza, mechanika pojazdów samochodowych oraz fryzjera. W bieżącym roku do grupy liderów dołączył także fotograf. Do „outsiderów” należą zaś zawody: krawiec, stolarz i ogrodnik. Popularność zawodów w zasadniczych szkołach zawodowych w poszczególnych latach jest stosunkowo mocno zróżnicowana, co jest wynikiem m. in. tego, że stosunkowo niewiele młodzieży wybiera ten typ szkoły (średnio ok. 6,00%) i spadek wyboru danego zawodu przez 3 czy 5 uczniów powoduje dość istotne zmiany procentowe.

Rozkład odpowiedzi określających „popularność” zawodów w zasadniczych szkołach zawodowych w okresie 15 lat przeprowadzania ankiety pokazuje wykres nr 6 (najbardziej popularne zawody).

Wykres 6

Biorąc pod uwagę dość duże wzrosty lub spadki „popularności” poszczególnych zawodów w zasadniczej szkole zawodowej oraz niewielką ilość chętnych do nauki w poszczególnych zawodach (średnio ok. 7 uczniów na dany zawód), od sześciu lat szkoły prowadzone przez Powiat Legionowski (PZSP w Legionowie i PZSP w Serocku) proponują naukę w tzw. klasach wielozawodowych, w których nauka teorii poszczególnych zawodów odbywa się na kursach organizowanych poza szkołą (głównie w Centrach Kształcenia Praktycznego w Warszawie i Wyszowie) a praktyczna nauka zawodu u lokalnych pracodawców (tzw. dualne nauczanie zawodu). Średnio w jednej klasie uczniowie uczą się w ok. 10 różnych zawodach.

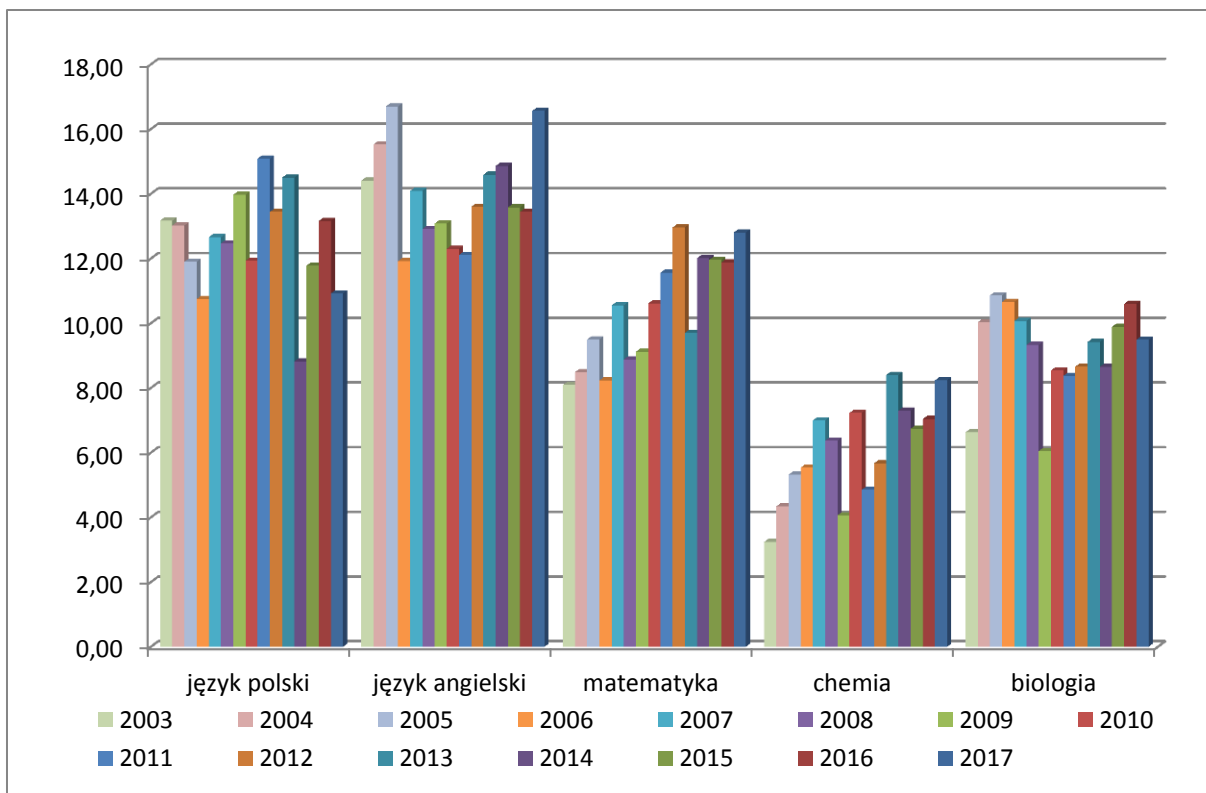
Pytanie piąte dotyczyło przedmiotów realizowanych w liceum ogólnokształcącym w zakresie rozszerzonym. Pytanie to nabiera coraz większego znaczenia, ponieważ od 2015r. uczeń na egzaminie maturalnym musi wybrać do zdawania jeden przedmiot dodatkowy i zdawać go na poziomie rozszerzonym. Uczniowie mieli do wyboru 17 przedmiotów, które występują w ramowym planie nauczania, w tym cztery

najpopularniejsze języki obce: angielski, niemiecki, francuski i rosyjski. Rozkład odpowiedzi na to pytanie w ankietach realizowanych w 2017 roku był następujący:

- język angielski – 16,56% wskazań,
- matematyka – 12,80% wskazań;
- język polski – 10,92% wskazań;
- biologia – 9,49% wskazań;
- chemia – 8,24% wskazań;
- informatyka – 6,36% wskazań;
- WOS – 6,00% wskazań;
- W-F – 5,37% wskazań;
- historia – 5,01% wskazań;
- geografia – 4,83% wskazań;
- przedsiębiorczość – 3,49% wskazań;
- fizyka – 2,42% wskazań;
- inny przedmiot – 2,33% wskazań;
- język niemiecki – 1,70% wskazań;
- wiedza o kulturze – 1,52% wskazań;
- inny język – 1,16% wskazań.
- język rosyjski – 0,98% wskazań;
- język francuski – 0,81% wskazań.

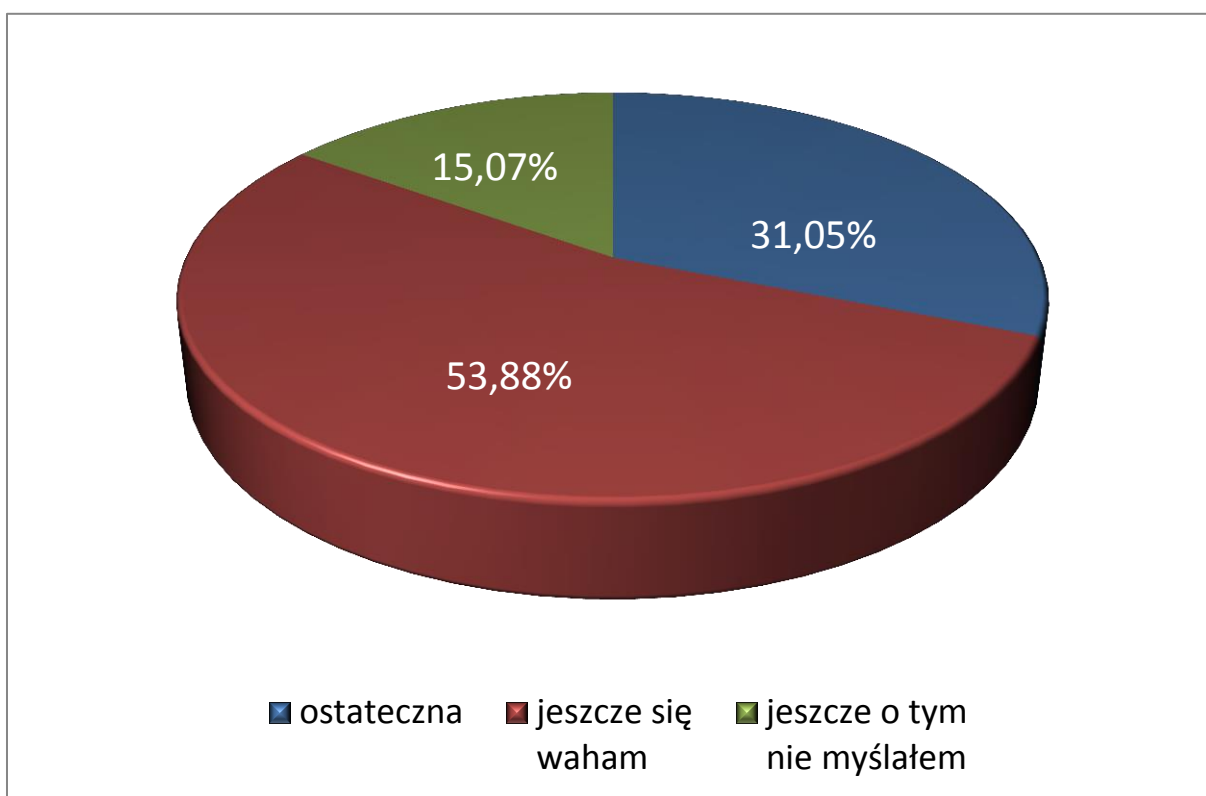
Wśród przedmiotów realizowanych w zakresie rozszerzonym w liceum ogólnokształcącym największą popularnością cieszy się język angielski, matematyka oraz język polski, czyli grupa przedmiotów obowiązkowych na egzaminie maturalnym (język angielski jako przedmiot obowiązkowy na egzaminie maturalnym wybiera ponad 95% uczniów). Pozostałe przedmioty jak historia, biologia, geografia, chemia czy informatyka dość często zamieniają się miejscami, ale należą do grupy przedmiotów uzyskujących wskazania od 5 do 11%. W tym roku do tej grupy przedmiotów dołączył WOS i W-F. Od piętnastu lat do grupy przedmiotów o najniższym wskaźniku „popularności” wśród gimnazjalistów należą języki obce inne niż angielski a szczególnie mało popularne są języki rosyjski i francuski a ostatnio także bardzo małą popularnością cieszy się język niemiecki.

Rozkład odpowiedzi określających miejsce w rankingu „popularności” wybranych przedmiotów w liceum ogólnokształcącym pokazuje wykres nr 7 (najbardziej popularne przedmioty).

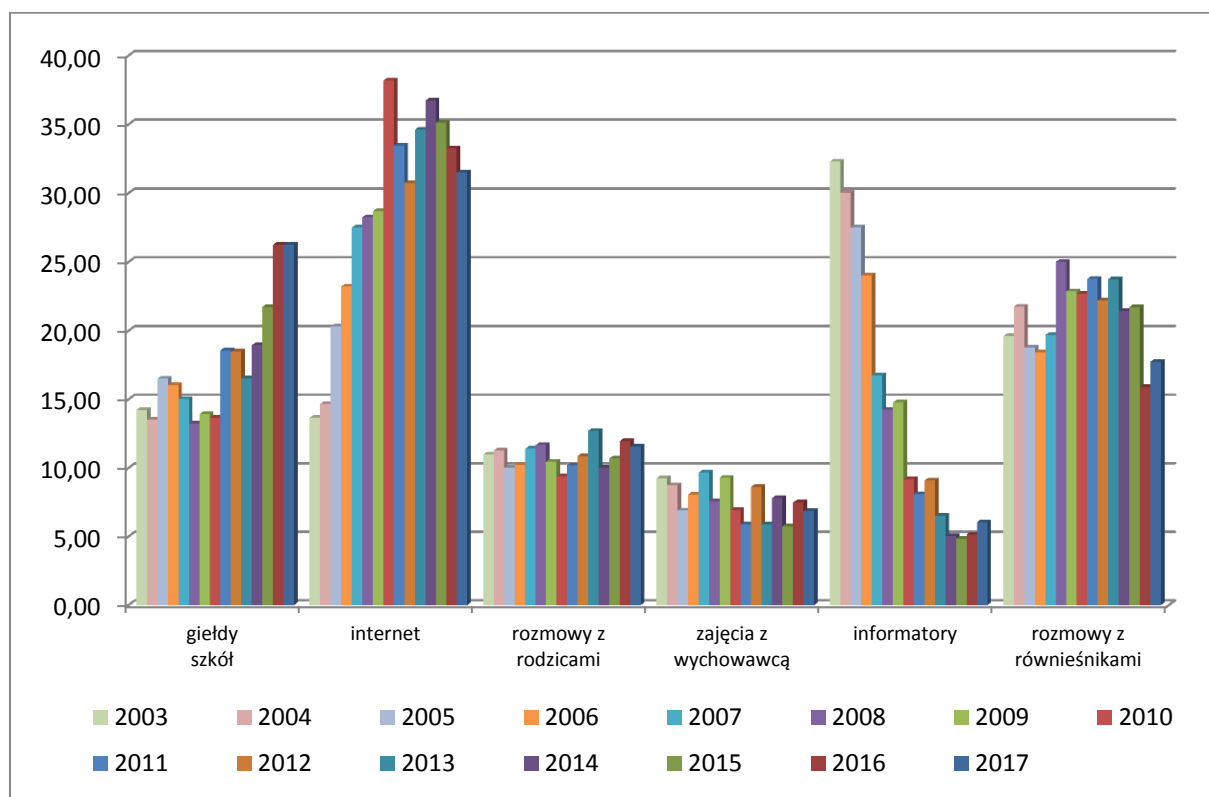
Wykres 7

Zasadniczym celem zadawania pytania szóstego jest uzyskanie odpowiedzi na pytanie na ile wybory dokonywane w ankiecie są już ostateczne? Rozkład odpowiedzi na to pytanie ilustruje wykres nr 8.

Wykres 8

Pytanie siódme dotyczyło preferowanych przez młodzież sposobów zdobywania informacji o szkolnictwie ponadgimnazjalnym. Uczniowie mogli dokonać wyboru spośród 6 różnych propozycji. Rozkład odpowiedzi na to pytanie na przestrzeni 15 lat przedstawia wykres nr 9.

Wykres 9

Z odpowiedzi udzielanych przez młodzież wynika, że najchętniej czerpie ona wiedzę o szkołach ponadgimnazjalnych z internetu i jest to aktualnie (od 11 lat) nie kwestionowany lider wśród źródeł informacji, a także z giełd szkół (ciągły wzrost popularności od czterech lat) a najmniej atrakcyjnym lub wiarygodnym dla nich źródłem w tym zakresie są tradycyjne informatory (w pierwszych czterech latach prowadzenia badania - lider wśród źródeł) oraz zajęcia z wychowawcą klasy.

Opracowanie:
Referat Edukacji
Starostwa Powiatowego
w Legionowie